

LAUCIENES EILENDERS

Deja 8 pāriem

Zandas Mūrnieces horeogrāfija un apraksts

Tautas mūzika folkloras kapelas "Maskačkas spēlmaņi" interpretācijā

Deja pirmo reizi iestudēta Talsu rajona Laucienes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvā 2004. gada oktobrī.

"Eilenders" ir vieno no populārākajām 20.gadsimta sākuma balles dejām Eiropā un arī Latvijā. Latvijā dejas "Elenderis" vai "Lelenders" ir pazīstamas kā talkas danči, kuros būtiski atspoguļot puīšu un meitu attiecības, uzsverot saspēles momentu un puīšu bramanību dejas ornamentālajās norisēs. Dejas horeogrāfija un mūzikas autentiskais skanējums prasa dabiskumu un vieglumu dejas izpildījuma manierē, iznesīgu stāju un veiklību.

Dejai 11 gājieni, mūzikas taktsmērs – 2/4. Dejā izmantoti pievilciena polkas soļi, divsoļu polkas soļi, gājiena soļi, galopa soļi.

Dejas sākumā dejojāji nostājušies skatuves labās un kreisās puses kulisēs – meita puisim pie labās rokas, brīvās rokas gar sāniem (1. zīm.).

Dejas sākumā izgaida 3 taktis.

Pirmais gājiena

(8 t. x 2)

- 1.-3. t. Ievads
- 4.t. "Viensi" – I līnijas (skatuves kreisās puses dejojāji) ar labo kāju liek vienu uzsvērtu, izteiksmīgu soli uz priekšu;
- "divi" – I līnijas dejojāji ar kreiso kāju izpilda piesitienu paralēlajā VI pozīcijā blakus labajai kājai. Rokas gar sāniem.
5. t. "Viensi" – I līnijas dejojāji ar labo kāju izpilda vienu gājiena soli uz priekšu pret II līniju;
- "divi" – pauze, saglabājot ķermeņa svaru uz labās kājas.
6. t. "Viensi" – I līnijas dejojāji ar kreiso kāju izpilda vienu gājiena soli uz priekšu pret II līniju;
- "divi" – pauze.
7. t. I līnijas dejojāji izpilda divus gājiena soļus (labā, kreisā kāja) uz priekšu pret II līniju.
8. t. I līnijas dejojāji un arī II līnijas dejojāji izpilda 4.t. darbību – visi ar labo kāju uz priekšu. I līnijas dejojāji aizgājuši pāri skatuvei un nostājušies pret II līnijas dejojājiem pie kulisēm, bet II līnijas dejojāji tikko iznākuši uz skatuves.
1. – 4. t. Atkārtoti 5.-8.t. darbību. I līnijas dejojāji darbību izpilda atkāpjoties, bet II līnijas dejojāji iet uz priekšu. 4.t. beigās abas līnijas nonākušas skatuves centrā (2. zīm.) vietās.
5. – 6. t. Dejojāji izpilda divus divsoļu polkas soļus (visi - sākot ar labo kāju), kuru laikā līnijas mainās vietām ar pretim stāvošo gar kreisajiem pleciem (kā *do – za – do*).

7. – 8. t. Partneri aptveras valša aptvērienā un ar četriem plašiem skrējiena soļiem, sākot ar labo kāju, dejo uz skatuves malām – partneris meiteni apgriez un gājiena beigās nostājas VI kāju pozīcijā, kā parādīts 3. zīm.

Otrais gājiens

(8 t. x 2)

1. – 2. t. No 3. zīm. vietām partneri uz skatuves centru izpilda 3. kustības 1. – 2. t. darbību.
3. – 4. t. Pāri dejo 3. kustības 3. – 4. t. darbību un nonāk gājiena sākuma vietās.
5. – 8. t. Partneri pagriežas ar sadotajām rokām kustības virzienā, kā 4. zīm., un dejo 3. kustības 5. – 8. t. darbību. 8. t. beigās nonāk 5. zīm. norādītajās vietās.
1. – 4. t. Partneri no 5. zīm. vietām ar 3. kustības 1. – 4. t. darbību dejo uz skatuves centru.
5. – 8. t. Partneri ar 3. kustības 5. – 8. t. darbību aizdejo, kā norādīts 6. zīm., 8. t. beigās nostājas 7. zīm. norādītajās vietās.

Trešais gājiens

(8 t. x 2)

1. – 4. t. Partneri dejo 3. kustības 1. – 4. t. darbību, kā norādīts 7. zīm. Piemēram, 5. un 6. pāris mainās vietām un tad atdejo atpakaļ savās vietās pa to pašu pusi.
5. – 8. t. Pāri dejo 8 galopa soļus – 2., 3., 6., 7. pāris dejo vienu apli pret DCV un nonāk savās gājiena sākuma vietās, bet 1., 4., 5., 8. pāris dejo DCV un nonāk līdz skatuves pretējam stūrim, t.i., nodejo pusi aplā.
1. – 8. t. Atkārto 3. gājiena 1. – 8. t. darbību pēc iepriekš aprakstītās analogijas. Tādējādi gājiena beigās visi pāri nonākuši savās gājiena sākuma vietās 7. zīm. norādītajās vietās.

Ceturtais gājiens

(8 t. x 2)

1. – 2. t. Partneri nostājas, kā 7. zīm. – vaļējā roku satvērienā ar skatu viens pret otru un sānis stieptām sadotajām rokām. Brīvās rokas sānos. Pāri 1. t. laikā izpilda 2 lēnus tecīņa soļus – meita sāk ar labo, bet puisis ar kreiso kāju, kuru laikā meita izgriežas zem sadotajām rokām pa labi. 2. t. laikā izpilda vienu divsoļu polkas soli – meita ar labo, bet puisis ar kreiso kāju, kura laikā meita nonākusi puīša vietā. Puisis meitu apdejo, bet negriežas zem sadotajām rokām.
3. – 4. t. Partneri nostājušies mainītajās vietās. Rokas sadotas un izstieptas sānis, skats vienam pret otru, vēlreiz izpilda 1. – 2. t. laikā aprakstītos soļus (2 tecīņa soļi un 1 divsoļu polka). Meita sāk ar kreiso, bet puisis ar labo kāju. Puisis izgriez meitu zem sadotajām rokām pa kreisi. 4. t. beigās abi paliek ar skatu viens pret otru.
5. – 8. t. Pāri, dejojot 3. kustības 5. – 8. t. aprakstītos soļus (divas divsoļu polkas un četri plaši skrējiena soļi), izveido 8. zīm. un griež spārnus vienu reizi apkārt pretēji DCV tā, lai 8. t. beigās nonāktu 5. t. sākuma vietās. Spārnos partneri aptvērušies plecu vidukļa aptvērienā, bet puīši vidū – elkoņu satvērienā. Brīvā roka sānos.

- 1. - 4. t. Pāri atkāрто 1. - 4. t. darbību pēc aprakstītās analogģijas no 8. zīm. vietām.
- 5. - 8. t. Pāri atkāрто 5. - 8. t. darbību pēc aprakstītās analogģijas, taču spārnu centrā atrodas meitas, un spārni tiek griezti DCV. Gāģiena beigās nonāk, kā parādģts 7. zīm.

Piektais gāģiens

(8 t. x 2)

V gāģienā atkāрто III gāģiena darbību no 7. zīm. vietām.

- 1. - 4. t. Partnerģ deģo 3. kustģbas 1. - 4. t. darbģbu. Piemēram, 5. un 6. pāris mainās vietām un tad atdeģo atpakaļ savās vietās.
- 5. - 8. t. Pāri deģo 8 galopa soģus - 2., 3., 6., 7. pāris deģo vienu aplģ pretģģi DCV, bet 1., 4., 5., 8. pāris deģo ½ apģa DCV.
- 1. - 8. t. Atkāрто 1. - 8. t. darbģbu pēc iepriekš aprakstģtās analogģijas. Tādģģadi gāģiena beigās deģotāģi nonākuģi 9. zģm. norādģtajās vietās aplģ.

Sestais gāģiens

(8 t. x 2)

- 1. - 4. t. Partnerģ deģo 3. kustģbas 1. - 4. t. darbģbu uz apģa centru, pēc tam - uz apģa ārpusi. 4. t. beigās puģģi pagrieģ meitas tā, lai tās bģtu apģa ārpusē, abi ar skatu DCV, sadotās rokas kustģbas virzienā (DCV).
- 5. - 8. t. Pāri deģo 3. kustģbas 5. - 8. t. darbģbu DCV pa aplģ uz priekģu. 8. t. laikā ar 2 skrģģiena soģiem puģģģ grieģ meitas ap sevi tā, lai tās nonaktu gāģiena sākuma vietās - ar muguru uz apģa centru.
- 1. - 8. t. Atkāрто 1. - 8. t. darbģbu. Gāģiena beigās puģģģ iaved meitas apģa centrā, atlaiģot valģa aptvģrienu. Nonāk 10. zģm. vietās. Rokas sānos.

Septģtais gāģiens

(8 t. x 2)

- 1. - 4. t. Visģ, sākot ar labo kāģu, deģo 2. kustģbu divas reizes 10. zģm. bultu virzienā. 4. t. beigās nonāk, kā parādģts 11. zģm.
- 5. - 6. t. Ar 3. kustģbas 5. - 6. t. darbģbu (2 divsoģu polkas) meģtu lģnģjas savstarpģģi izmainģas (*do - za - do* mainģties gar kreisajģm plecģm) un nonāk ar skatu pret puģģģu lģnģju. Puģģģ kustģbu izpģlda uz vietas.
- 7. - 8. t. Ar 3. kustģbas 7. - 8. t. darbģbu (4 skrģģiena soģģ) deģotāģģ aptveras valģa aptvģrienā ar "sveģajģm" partnerģm (piemēram, 1. puģģģ ar 2. meģtu, bet 2. puģģģ ar 1. meģtu) un apdeģo vienu aplģ DCV (puģģģ apved meģtu) un nonāk 12. zģm. vietās.
- 1. - 8. t. Pēc VII gāģiena 1. - 8. t. darbģbas analogģijas deģo, kā norāda 12. zģm. bultas. Darbģbas laikā partnerģ satiekas, un 7. - 8. t. laikā ar 4 skrģģiena soģģm nonāk 13. zģm. vietās aplģ.

Astotais gāģiens

(8 t. x 2)

Turpināģumā deģo nesaģģģto vģju. Rokas sānos.

- 1. t. Katrs ar labo kāģu deģo 1 pievilģģiena polkas soli pa labģ - meģtas virzģģ pretģģģ

DCV (uz apļa centru), bet puiši – DCV (uz apļa ārpusi) un padejo garām savam partnerim.

2. t. Ar 2 gājiena soļiem (kreisā, labā kāja) katrs iet taisni – meitas virzās pa apļa iekšpusi pretēji DCV, puiši – pa apļa ārpusi DCV, un paiet garām 2. pretīm nākošajam dejojājam (skaitot savu partneri).
3. t. Ar kreiso kāju dejo 1 pievilciena polkas soli pa kreisi – meitenes izdejo apļa ārpusē, puiši iedejo apļa iekšpusē. Mainās ar sejm ar 3. pretīm nākošo dejojāju.
4. t. Ar 2 gājiena soļiem izpilda 2. t. darbības kustības virzienā
5. - 6. t. Ar 2 divsoļu polkām dejo *do – za – do* gar kreisajiem pleciem ar 4. pretīm nākošo dejojāju un paliek pretējās vietās.
7. - 8. t. Ar 4 skrējiena soļiem apgriežas ar 4. pretīm nākošo dejojāju vienu apgriezīgu valša aptvērienā DCV (puisis apved meitu). 8. t. beigās meitas nonāk ar skatu DCV, bet puiši - ar skatu pretēji DCV.
1. - 8. t. Atkārti 1. - 8. t. darbību, līdz satiekas ar savu partneri un nonāk 14. zīm. vietās.

Devītais gājiens

(8 t. x 2)

1. t. Dejojāji valša aptvērienā (ar sadotajām rokām uz skatuves centru) ar plašu pievilciena polkas soli dejo uz skatuves centru – meitas sāk ar labo, bet puiši ar kreiso kāju.
2. t. Visi iet 2 gājiena soļus, turpinot virzību uz skatuves centru. Meitas šajā laikā izpilda $\frac{1}{2}$ griezienu pa labi un mainās savstarpēji gar mugurām, gar labajiem pleciem un nonāk pie pretējās līnijas puišiem (piemēram, 5. meita nonāk pie 6. puiša, bet 6. meita – pie 5. puiša). Nonāk 15. zīm. vietās. Rokas sānos.
3. - 4. t. Visi dejo 1. - 2. t. darbību uz skatuves malām – meitas sāk ar kreiso, bet puiši ar labo kāju, saglabājot līnijas.
5. - 6. t. Visi dejo 2 divsoļu polkas soļus, kuru laikā izpilda *do – za – do*, mainoties ar jauno partneri gar kreisajiem pleciem un nonākot pretējās vietās.
7. - 8. t. Ar 4 skrējiena soļiem valša aptvērienā puisis apved meitu DCV tā, lai 8. t. beigās tā nonāktu savā vietā. Saglabā valša aptvērienu – sadotās rokas pavērstas pret kulisēm.
1. - 8. t. Atkārti 1. - 7. t. darbību. Partneri nonāk pie saviem partneriem. 8. t. laikā valša aptvērienā ar 4 skrējiena soļiem nonāk 16. zīm. vietās. Centrā iedejo 3., 4., 7., 8. pāris.

Desmitais gājiens

(8 t. x 2)

1. - 8. t. x 2 Atkārti III gājiena darbības. Gājiena beigās nonāk aplī 17. zīm. vietās.

Vienpadsmitais gājiens

(8 t. x 2)

1. - 4. t. Atkārti VI gājiena 1. - 4. t. darbības.
5. - 8. t. Dejo 3. kustības 5. - 8. t. darbības pa apli DCV.
1. - 8. t. Divas reizes atkārti XI gājiena 5. - 8. t. darbību, līdz nodejo no skatuves.

Kustību apraksts

1. kustība – pievilciena polka

- Pietaktī - viegls palēciens.
1.t. “Viens –” - slīdošs solis ar labo kāju uz priekšu,
“i” - kreiso kāju pievelk pie labās līdz puspēdai,
“di-” - solis ar labo kāju uz priekšu,
“-vi” - palēciens uz labās kājas, kreisā kāja, ceļi saliekta, ar pēdu pret labās kājas puslielu.

2. kustība

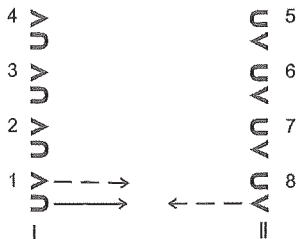
- Pietaktī - viegls palēciens.
1. t. Sākot ar labo kāju, izpilda vienu pievilciena polkas soli uz priekšu.
2. t. Divi gājiena soļi (kreisā, labā kāja) uz priekšu.
3. - 4. t. Atkārtoti 1. - 2. t. darbību, sākot ar kreiso kāju.

3. kustība

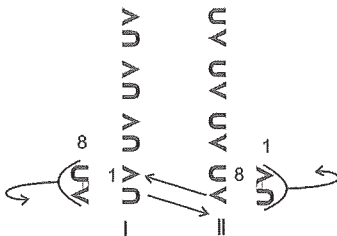
Sākuma stāvoklis – valša aptvēriens. Kājas abiem partneriem VI pozīcijā. Meitene – ar muguru kustības virzienā, puisis – ar skatu kustības virzienā. Meitene kustību sāk ar kreiso kāju atpakaļ, bet puisis – ar labo kāju uz priekšu.

1. t. Izpilda 2. kustības 1. t. darbību.
2. t. Izpilda 2. kustības 2. t. darbību, kuras laikā apgriežas $\frac{1}{2}$ apgriezīenu pa labi. Partneri nonāk pretējās vietās.
3. t. Izpilda 2. kustības 3. t. darbību – meitas sāk ar labo kāju, bet puisis ar kreiso kāju, virzoties, kā iepriekš – puisis uz priekšu, bet meitene, kāpjoties atpakaļ.
4. t. Izpilda 2. kustības 4. t. darbību, kuras laikā apgriežas $\frac{1}{2}$ apgriezīenu pa kreisi. Partneri nonāk kustības sākuma vietās.
5. - 6. t. Partneri saglabā valša aptvērienu, abi pagriežas ar sadotajām rokām kustības virzienā un negriežoties izpilda divus divsoļu polkas soļus (meitene ar kreiso, bet puisis ar labo kāju).
- 7.-8.t. Partneri valša aptvērienā ar sadotajām rokām kustības virzienā turpina virzīties ar četriem plašiem skrējiena soļiem nelielā iesēdienā.

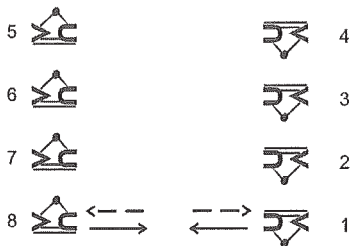
LAUCIENES EILENDERS

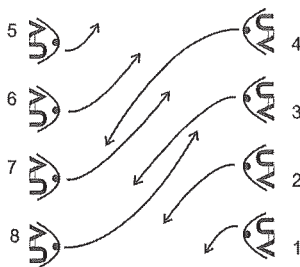
1.

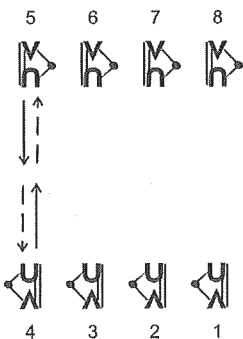
2.

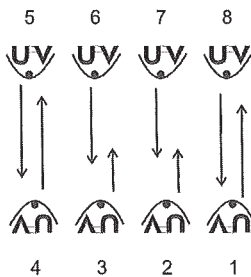
3.

4.

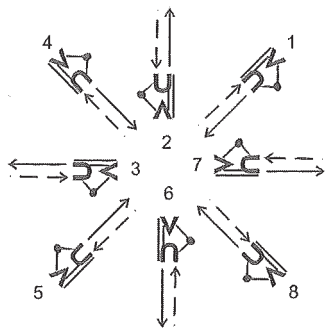

5.

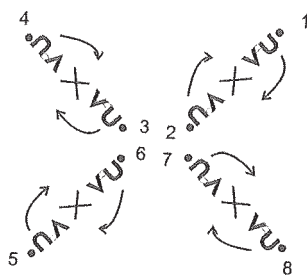

6.

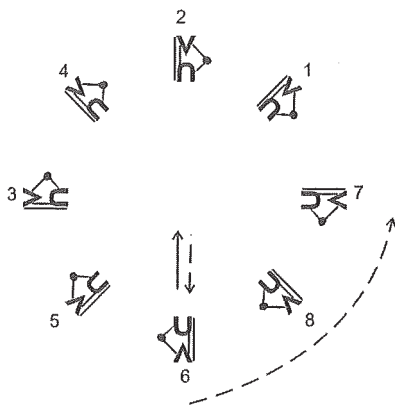
LAUCIENES EILENDERS

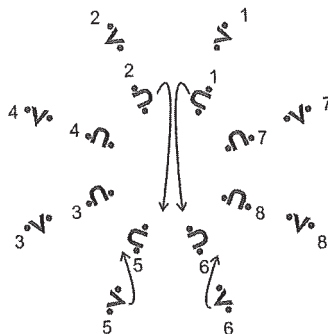
7.

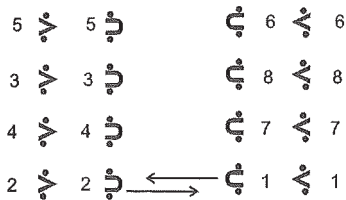
8.

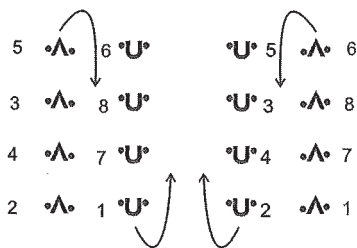
9.

10.

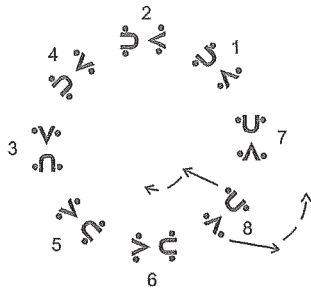

11.

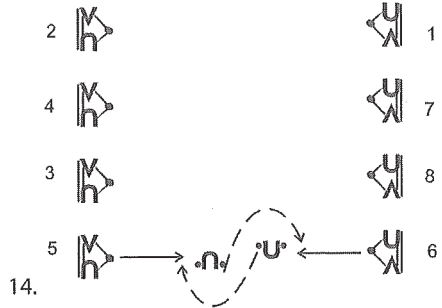

12.

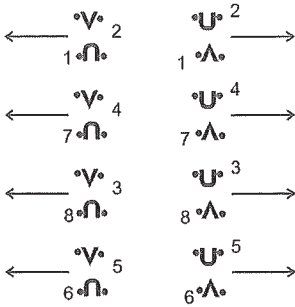
LAUCIENES EILENDERS

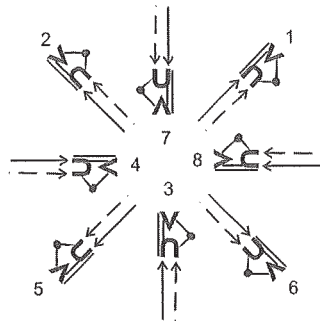
13.

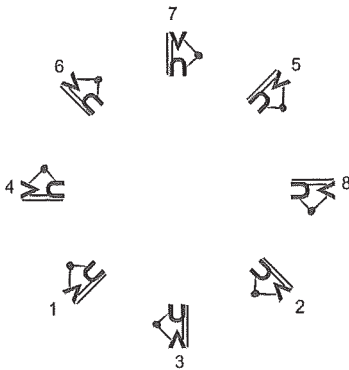
14.

15.

16.

17.

LAUCIENES EILENDERS

Tautas mūzika
kapelas "Maskačkas spēlmaņi" aranžējumā

